

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

57. An Parochus in illis diebus, in quibus tenetur Missam celebrare, vt
populus eam audiat, possit pro ea manulem eleemosynam recipere? Ex.
p. 4. tr. 4. & Misc. r. 232. ibid.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

cum sit humanum, humanitas autem, seu æquitas vacationem concedit. Ita Peyrinus, vide etiam de Negro in addit. ad Ruyz, part. 1. præsup. 1. 9. 1. Nota etiam quod idem Peyrinus num. 24. tenet, quod si Capellanus obligatus ad quotidie celebrandum ægrotaret per duos menses, non teneri per alium celebrare, nec ipse factus sanus relictas Missas dicere, quia breue tempus intelligitur spatium duorum mensium, & cum fundator mentem suam non explicauerit, se non intendere dare stipendium nisi quotidie celebranti, quacumque causa exclusa, non est credendum quod voluerit tam strictè obligare: unde enim viuet pauper Capellanus infirmus, qui nihil haberet præter stipendium Missæ, si eo paruo tempore, quo plus indiget, teneretur alteri stipendium elargiri? Hæc Peyrinus, & ante illum Bariola in approbatione litter. C. verb. Capellanus, ubi sic ait: Capellanus ægrotans toto anni spatio potest excusari per bimensent tantum à Missis celebrandis singulo anno, occasione infirmitatis. Ita ille, & tandem nouissimè hanc sententiam, me citato, tenet Ioan. de Lugo de sacr. Euchar. disp. 21. sect. 1. n. 49. qui ridet Vegam in summ. cap. 28. cas. 14. & P. Stephan. de Auila in manuscripto, asserentes Capellanum per duos menses infirmum, non teneri per alium celebrare; & idem etiam docet Francisc. de Negro in addit. ad Ruyz, part. 1. præsup. 1. 9. 1. quæ omnia à fortiori magis probabilem faciunt sententiam, quam ego docui in 4. part. tr. 4. resol. 238. cum Huntad. nempe Capellanum infirmum Missas omittas pro vno mense non teneri compensare.

RESOL. LVI.

An Parochus teneatur celebrare pro suis ouibus, & quoties; & an teneatur illis aliquas Missas applicare? Et quid, si adsit consuetudo in contrarium? Et an hæc consuetudo obliget sub mortali, quando de hoc onere non constat ex tabulis Ecclesiæ, vel ex præcepto Episcopi? Ex part. 2. tr. 14. Ref. 26.

1. R Espondeo Curatum debere in diebus Dominicis, & in festis, quibus populus teneretur audire Missam, celebrare per se, vel per alios ex iusta causa. Ita Villalobos in sum. part. 1. tr. 8. dub. 14. n. 5. Ioan. de la Cruz in direct. conf. part. 2. de sacr. Missæ, quæst. 1. dub. 8. concl. 3. Syluius in 3. part. quæst. 83. art. 1. queritur 17. & alij.

2. Sed licet, vt diximus, teneatur celebrare in his diebus, non tamen inferitur, quod teneatur pro populo dictas Missas applicare, & ideo potest stipendium ab aliis pro supradictis Missis, sine scrupulo accipere, nisi adsit consuetudo in contrarium. Contra Nugnum in 3. part. tom. 1. quæst. 83. art. 1. dub. 9. concl. 2. fol. mibi 501. col. 1. Parocho enim, vt bene obseruat Syluius ubi supra, non debentur prouentus pastorales præcisè, vt celebret ad intentionem populi, sed ratione totius officij pastoralis.

3. Et etiam si adsit, putat Possesinus de officio Curati, cap. 2. num. 4. & Fraxinellus de oblig. Sacerdot. sect. 3. concl. 2. §. 1. n. 4. & alij, hanc consuetudinem non obligare sub mortali, quando de hoc onere non constat ex tabulis Ecclesiæ, vel ex præcepto Episcopi, cum in præiudicium alicuius non sit inducenda obligatio, sine clavis probationibus. Circa hanc questionem vide etiam Vasquez in 3. part. tom. 3. disput. 232. cap. 1. n. 12. Suarez in 3. p. tom. 3. disp. 86. sect. 1. Filiucium tom. 1. tract. 5. cap. 6. n. 174. & alios.

RESOL. LVII.

An Parochus in illis diebus, in quibus tenetur Missas celebrare, vt populus eam audiat, possit pro ea manuales elemosynas recipere? Ex part. 4. tract. 4. & Miscell. Ref. 232.

1. S Vpponendum est, Parochum ex vi beneficij parochialis non teneri ad offerendam Missam pro populo, quia obligatio Parochi ad id nullo iure scripto, nec consuetudine introducta probari potest, nec ex institutione beneficij parochialis deducitur, quia ex hoc tantum deducitur obligatio Parochi ad celebrandam Missam, vt populus eam audiat; ita ego in tract. de celebratione Missarum, & nouissimè Hurtado de Sacram. disp. 4. de sacrificio. Missæ, diff. 16. Hoc supposito, queritur, an Parochus in dicto casu, quando celebrat, vt Parochiani Missam audiant, possit pro applicatione Sacrificij elemosynam accipere ab alio? Et negatiuam sententiam, teste Gellio in 8. sect. Canon. cap. 28. num. 4. & Barbofa in collect. declarationum, vobis. Missarum elemosyna, §. vlt. determinauit sacra Cardinalium Congregatio sub die 1. Septembris 1629. sic asserens; Missam quibus diebus teneretur Parochi celebrare, non possunt pro ea manuales elemosynas recipere.

Sup. hoc; quod hic supponitur, in Ref. præterita §. 1.

Sup. hoc ibidem in §. Sed licet.

RESOL. LVIII.

An Sacerdos simplex nullo impedimento detentus peccet mortaliter non celebrando, modo communicet in Paschate, nec adsit scandalum, vel contemptus? Et docetur simplicem Sacerdotem ter, aut quater celebrantem in anno, & præcipue in Natalis Domini die, Resurrectionis, & Pentecostes minimè peccati mortalis reum esse. Ex p. 2. tr. 14. Ref. 19.

1. P Eccare mortaliter respondit Ioan. de la Cruz in direct. part. 2. de sacr. Missæ, 9. 1. dub. 2. concl. 2. Villalob. in sum. part. 1. tr. 7. dub. 49. n. 1. Homobonus in exam. Eccles. part. 1. tr. 4. cap. 14. quæst. 133. Spina in specul. testam. gloss. 3. n. 63. & alij DD. communiter.

2. Sed contrariam sententiam probabilem puto cum Bonacina de Sacram. disp. 4. quæst. vlt. punct. 7. n. 10. & illam docet D. Bonau. in 4. disp. 12. art. 2. q. 2. Victor. in sum. n. 94. Caietan. & alij.

3. Nota verò, quod DD. pro contraria sententia citati docent simplicem Sacerdotem ter, aut quater celebrantem in anno, & præcipue in die Natalis Domini, Resurrectionis, & Pentecostes minimè peccati mortalis reum esse, nec teneri aliis vicibus celebrare. Vide Fernandez in exam. Theol. Moral. part. 3. cap. 5. §. 6. num. 1. & Pitigianum in 4. tom. 1. disp. 13. quæst. 2. artic. 1.

Sup. hoc in tom. 3. tr. 1. ex lata doctrina Ref. 202. prope finem §. Dices.

RESOL. LIX.

An Capellanus ægrotans per aliquos dies teneatur per alium Sacerdotem Missas celebrare? Ex p. 2. tr. 14. Refol. 27.

1. N Egatiuè respondent DD. Sed difficultas est assignare numerum dierum, Molfes. in sum. part. 1. tract. 6. cap. 1. num. 79. Riccius in part. 1. ref. 340. n. 5. Graffius tom. 2. consil. 3. de præben. diff. 2. num. 5. Fraxinellus de obligat. Sacerdot. sect. 4. conclus. 4. vers. Nota §. 13. Barbofa de potestate Episcopi, part. 2. alleg. 24. etiam.

Sup. hoc in Ref. seq. & supra in Ref. 55. §. vlt. ad medium, à vers. Nota etiam.